

Нека опитаме да проследим синонимните редове на тази плеонастична повторителност. „Отдайте на „Романо ило“ безграничната си любов“ - тук и по-нататък курсивът е мой, Б.М. - на която са способни само истинските *европейци* и нека се опитаме да го *отглеждаме заедно*“, гласи въстъплението към сигналния брой на „Романо ило“. Бързата и дори неподозирана смяна на конкретно-единичното и „безкрайното“ в този цитат може да се стори на пръв поглед случайна, но заедно със заложената метафора „да го отглеждаме заедно“, засягаща централната тема за децата на ромите, която може да бъде проследена в рамките на всеки произволно избран брой, - наслагването започва да изглежда закономерно. Парадигмата може да бъде разширена с недвусмисленото заглавие „Космична любов“ на С. Ибрахим, с трансформацията на „детството ми“ в „детството на децата ми“ от цитираното по-горе стихотворение на Усин Керим, както и с разказа за изключителната роля на гадателката Марта по време на II Световна война. Читателят остава с впечатлението, че ако тя беше предсказала друг край на войната, различен от разгрома и самоубийството на Хитлер, щеше да се случи именно този край. Сега ромите са забравили диалектическия материализъм от времето на своя организатор и са в лоното на съдбоносния хюбристичен кръг. Между впрочем, този кръг, заключен между предсказанието и неговото осъществяване, има важно място в системата на романтическото.

Поетичният свят на Христо Костов Христов, представен в бр. 1 на „Романо ило“, е концентриран в „дъждовни капки със слънчеви очи“, а когато - вече в разговор с него - С.Ибрахим пита автора за „аз и другите“, той разбира въпроса като „аз и природата“: „Дали ще се изразява гневно (расистът, Б.М.), или ще драска по стените - просто ми се иска да му обясня, че не е наясно с характерните черти на циганите. Не бива да се живее извън природата - това е фатално.“ Аз и природата е основният разговор, който се води в наблюдаваните от мен издания, при това винаги става дума за един продуктивен разговор, водещ до идеята за всеприсъствието на индивида във Вселената, за активното проникване на „аз“-а във времето и пространството. Показателно е това, че в „Обръщение към жената ромка“ (сп. Джипси рай, бр. 1, април 1998) „енергия“ е синоним на „време“. За целенасоченото акумулиране на енергия, за спестяването на ценно време и най-вече за поставянето на акцент върху изразяването, ако свободно преведем казаното от Р. Якобсон за поетическата функция на езика, - за всичко това свидетелстват